

Inhoud

Verslag 6 oktober 2018	1
Column	2
Litanie van hoop	3
Andante	4
Catharinadag	5
Wetenswaardig	5

Secretariaat Netwerk Katholieke Vrouwen
Kerkstraat 20a
6006 KP Weert
Tel: (0495) 745 214
E-mail: seldenrath@scarlet.nl
Website: www.nkv.online

Bij dit nummer

Het Netwerk Katholieke Vrouwen is ontstaan vanuit de gedachte dat er onder vrouwen behoefte is aan ontmoeting en gesprek met andere vrouwen over levensbeschouwelijke en maatschappelijke onderwerpen, gebaseerd op katholiek-christelijke waarden. Wij willen daarbij religie verbinden aan de huidige tijd. Het platform staat open voor vrouwen van welke achtergrond dan ook, die op zoek zijn naar verdieping vanuit vrouwelijk perspectief. Onze eerste landelijke themadag in oktober 2017 ging over bioethiek. Dit jaar was het thema #MeToo en vrouwelijke waardigheid. Daarbij kwam ook het misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk ter sprake. Dankzij inspirerende sprekers, een levendig debat en mooie gesprekken bewaren wij warme herinneringen aan deze bijeenkomst.

Voor de keuze van de onderwerpen richten wij ons op wat er speelt in kerk en maatschappij. Ontmoetingen met vrouwen en mannen van andere organisaties, zowel in Nederland als elders in Europa, en de gesprekken met Mgr. De Korte, bisschop-referent Vrouw & Kerk, inspireren ons daarbij. Nieuwsgierig? Van harte welkom bij onze bijeenkomsten. Als vriendin-donateur ontvangt u de nieuwsbrief, krijgt u korting op de deelnameprijs en steunt u ons werk. Welkom!

Maria van Schaijk, voorzitter

#MeToo en vrouwelijke waardigheid

Nijmegen, 6 oktober 2018

‘Hoe actueel kun je zijn?’ vraagt voorzitter Maria van Schaijk in haar welkom. Op de studiedag van 6 oktober van het Netwerk Katholieke vrouwen is net bekend geworden dat Yezidi-activiste Nadia Muras Basee en gynaecoloog Denis Mukwege de Nobelprijs voor de Vrede gekregen hebben voor hun strijd tegen seksueel geweld.

Toch is het eerste idee voor deze dag al vorig jaar geopperd. Dat zegt iets over de tijd waarin we leven.

Leren van een verhaal

‘De kerk gaat de “liminale fase” tegemoet’, zegt José Sanders, hoogleraar Narratieve Communicatie aan de Radboud Universiteit te Nijmegen. Ze begint haar verhaal over de functie van verhalen met een verhaal. Zo laat ze zien dat een verhaal zich afspeelt in een andere ruimte en tijd dan waarin wij leven. Toch kunnen we daarin meegaan en zo van elkaar leren.

Het ‘ik-verhaal’ staat nog meer in die paradox van afstand en nabijheid omdat hier en nu er samenvallen. Met name in de sociale media zorgen ik-verhalen voor maatschappelijke en/of persoonlijke verandering. Ze laat via zoektermen in Google zien hoe dat werkt bij ‘seksueel misbruik in de kerk’, en geeft aan hoe zij zelf – kerkelijk actief in de Sint Jan van ’s-Hertogenbosch – daarop reageert: ogen en oren willen sluiten, maar ook zich verantwoordelijk voelen. En solidariteit: hoeveel #MeToo is er nog in de kerk in andere landen en werelddelen?

Het verhaal van José Sanders

De klassieke verhaalvorm van de held bestaat uit weggaan uit zijn thuissituatie, hindernissen overwinnen, verzeild raken in hachelijke gebeurtenissen, op wonderlijke wijze gered worden en terugkeren als wijzer mens. In wetenschappelijke termen: stabiliteit – separatie – transitie – incorporatie. Tussen separatie en incorporatie is er de liminaliteit. Daar is het onduidelijk waar je naar toe gaat.

Wachten op ...

De kerk gaat de liminale fase tegemoet. Aan de andere kant van het verhaal móet het een andere kerk zijn geworden met een andere plek voor vrouwen. Ze past vervolgens nog een tweede indeling toe op het onderwerp (lineaire, plotgestuurde en momentane verhalen) en pleit voor meer balans en vooral voor het momentane verhaal van aanvaarding en verbinding: het is zo, we weten niet waar we eindigen. Tijdens de discussie met de zaal wordt opgemerkt dat het

heldenverhaal een mannelijk verhaal is. De rol van vrouwen daarin is 'wachten': het verhaal van Maria. Maar Maria is ook een profetes, en vrouwen hebben ook strijdlust. 'Wachten' is dus een andere vorm van moed en het is belangrijk om de vertelwaardigheid daarvan op te delven.

Mensenrechten

Anne-Claire Mulder, universitair docent Vrouwen- en Genderstudies aan de Protestantse Theologische Universiteit Groningen, verwijst ook naar de winnaars van de Nobelprijs. We leven in een post-patriarchale samenleving. De mediastorm laat zien dat patriarchale verhalen niet meer vanzelfsprekend zijn. Tegelijk geven mannen hun voorrechten niet op zonder slag of stoot.

Voor haar thema 'waardigheid' gaat Anne-Claire in op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. De uitspraak van de filosoof Kant: de mens is niet horig aan een doel buiten zichzelf, kreeg daarin vorm en inhoud. Maar schending van vrouwen werd nog niet benoemd. Hillary Clinton stelde echter dat vrouwenrechten mensenrechten zijn (VN Wereldvrouwenconferentie, Beijing 1995). En de mensenrechten werden ook betrokken op de privésfeer van gezin en huwelijk.

Het wat abstracte begrip 'waardigheid' vult Anne-Claire in met de term 'waardigheidsbekleedster' van de Zwitserse theologe Ina Praetorius.

Mantel

Een symbool daarvoor is de mantel, bij hoogwaardigheidsbekleeders een teken van distantie en hiërarchie. Bij waardigheidsbekleedsters symboliseert het de ruimte om jezelf te zijn. #MeToo onthult (ont-hult!) hoe de eigen waardigheid van vrouwen geschonden en geroofd is. Maar die ont-

hulling betekent ook verlies van geloofwaardigheid van juist die mensen die de waardigheid en rechten van anderen moeten beschermen.

Links Anke Bisschops, rechts Anne-Claire Mulder tijdens de lunch

Er volgde een levendige discussie met de zaal waaraan ook de forumleden deelnamen. Anke Bisschops, psycholoog en door de commissie Deetman gevraagd om de religieuze oversten te begeleiden omdat daar veel mis ging, leest een gebed. Het misbruik door de daders wordt daarin verbonden met de molensteen die het evangelie bestemt voor degenen die kinderen misleiden (Mk 10,42).

Wat Maria van Schaijk zegt, wordt door veel mensen beaamd: je geloof staat los van het instituut. Het gaat erom te luisteren naar mensen, bij mensen te zijn.

Holkje van der Veer die haar onverwachte rol als dagvoorzitter met glans waarnam, sloot de dag af met een column. Zie hiernaast.

Kijk voor een wat uitgebreider verslag op www.nkv.online.nl

Els Denessen verzorgde de muziek

#MeToo – een Magnificat van bevrijding

De onthullingen over seksueel misbruik onder '#MeToo' speelden zich lange tijd vooral ver van mijn bed af. Ik denk aan de filmwereld, de popcultuur en de televisie-industrie. Maar dankzij facebook kwam #MeToo bij mij op de stoep. Het werd een onderwerp waar ik over na moest nadenken.

Wat gebeurde er? Ik heb ongeveer 900 'vrienden' op fb. Ieder account heeft een profielfoto van de eigenaar. Sommigen leuken deze op door er een regenboog, vredesduifje of het logo van een voetbalclub bij te plaatsen. Een jaar geleden schrok ik wakker toen ik bij zo'n foto een '#MeToo' zag staan. Ik weet nog dat ik met verbazing keek. Al scrollend door de post, de stroom van nieuwtjes en mededelingen van deze fb-vriend, werd ik niets wijzer over wat er al dan niet in haar leven gebeurd zou zijn. Ik las niets over een organisatie, een dader of een jaartal.

Hierover nadenkend dacht ik aan het symbool van de regenboog. Je hoeft zelf geen homo te zijn om toch een gekleurde boog bij je profielfoto te plaatsen. Ik vind dat mooi, mensen zijn elkaar gegeven, je laat weten dat je vóór een inclusieve, veilige samenleving bent. Op deze manier kan ik ook een #MeToo bij mijn foto plaatsen. Ik laat hiermee mijn bekommernis, mijn solidariteit zien met misbruikte vrouwen en mannen. Maar helaas, zo simpel liggen de zaken niet. #MeToo heeft het afgelopen jaar iets ongemakkelijks gekregen en vraagt daarom om nadere doordenking. Aan #MeToo kleeft momenteel de nare bijsmaak van een publieke schandpaal. Deze vorm van openbare afstraffing kwam ik tegen in de Brandpunt+ uitzending van 20 september 2018. Een bekende Nederlandse dirigent werd met name genoemd én met

beelden getoond, terwijl de vrouwelijke slachtoffers allen anoniem buitenbeeld bleven. Hier heb ik moeite mee. Ik vraag mij af of deze methode wel de juiste is.

En hiermee beland ik in een lastige situatie. Er moet volgens mij nog wel wat gebeuren, voor mijn part een maatschappelijke omwenteling, om onze samenleving veiliger te maken. Ik heb het over een wereld waarin slachtoffers van verkrachting en aanranding zich wel kunnen laten horen en zien. Zij kunnen dit doen met een naam en een gezicht omdat ze wel worden gehoord, vertrouwd en geloofd. Ook als hun waarheid niet objectief vast te stellen is.

Mijn inspiratie voor het bevrijdend omgaan met #MeToo vind ik in mijn eigen christelijke geloof. Ik zal het uitleggen: ik ben een vrouw, een zuster in de dominicanenorde, die ook nog vrijwillig – op volwassen leeftijd – katholiek is geworden. De basis van mijn geloof heeft met verwondering én vertrouwen te maken. Ik kom ergens vandaan, zoals in Psalm 139,13: Gij zijt het die mijn kern heeft gevormd in de schoot van mijn moeder.

Geloven, ervaren, kennen, het kan alleen maar via het lichaam. Dit is mijn lichaam, ik ben mijn lichaam en dat is heilige grond. We wonen in onze huid. God heeft er weet van hoe het is om een mens met huid en haar te zijn.

Wat mij na aan het hart ligt, zijn de verhalen over de moeder van Jezus: ongevraagd, ongewild werd Maria zwanger, hoe dit gebeurde blijft een geheim. Als zij haar nicht Elisabeth ontmoet, herkennen de twee vrouwen zich in elkaars ervaringen. Dit delen van ervaringen gaat dieper, is intiemer dan alleen wat woorden kunnen zeggen.

Al ontmoetend, delen. Zo kunnen ook wij de kracht vinden om onze onderstroom, onze kracht tot leven, tot vrijheid, wakker te schudden.

Zoals er bij Lucas geschreven staat:

Groot maakt mijn ziel de Heer verrukt is mijn geest van God, mijn bevrijder want hij heeft aangezien de vernedering van zijn dienares. – hoogmoedigen met de plannen van hun hart' – hij sloeg ze uiteen, hij heeft machtigen van hun tronen verstoten en vernederden verhoogd. (Lk 1, 46–55) Naardense bijbel)

#MeToo kan, mits gebruikt als een Magnificat, een kracht van omkering, van vertrouwen en bevrijding zijn.

Holkje van der Veer

Wij zijn niet van onszelf en we zijn zeker niet van grijpgrage handen. We zijn van liefde en zelfgave. We zijn niet van volksgerichten en anonieme daderlijstjes. We zijn van vertrouwen zonder de angst om de waarheid te zeggen. We zijn niet van macht, van zwijgen en angstig klein houden. We zijn van groei, vrijheid en van toekomst .

En nu terug naar mijn #MeToo: ik ook! Ook ik wil leven in een samenleving die mensen heel laat. Een samenleving waarin slachtoffers niet bang hoeven te zijn maar worden gehoord en geloofd.

Ook ik wil leven zonder angst. De wereld mag dit weten ... Zowel mét als zonder een # MeToo bij mijn profielfoto ...

Holkje van der Veer

Een litanie van hoop

*Oecumenisch middaggebed
17 november 2018*

Ongeveer dertig mensen werden verwacht maar meer mensen waren aanwezig bij de viering tegen geweld tegen vrouwen op 17 november, een initiatief van Ivonne van der Kar (Zusterwerk) in samenwerking met de Konferentie Nederlandse Religieuzen, de Mgr. Schraven Stichting, het Vincent de Paul Center, Bureau Mamre en het Netwerk Katholieke Vrouwen.

In de kapel van het Stads klooster San Damiano van de franciscanen in 's-Hertogenbosch vertelde theologe **Martina Heinrichs**, over haar bezoek aan Thailand in het kader van een bijeenkomst van de *Fellowship of the Least Coin* (FLC), een oecumenische beweging van gebed voor gerechtigheid, vrede en verzoening. De FLC ondersteunt projecten voor met name vrouwen en kinderen. Ze zag hoe op een markt in Bangkok toeristische artikelen verkocht werden, maar op de tafels in de cafés en bars ernaast dansten jonge meisjes in bikini en op hoge hakken. Jong, tussen de 12 en 15 jaar, geronseld en gekocht in het noorden van het land, en jongetjes die vrouwelijke hormonen toegediend krijgen zodat ze borstjes ontwikkelen. Maar ze vertelt ook van initiatieven die vrouwenhandel tegengaan.

Zenuwachtig

Na de pauze begon de viering met getuigenissen. Zuster Medylyn uit de Filippijnen vertelde over zuster Eustochia in Indonesië. Zij vangt vrouwen en kinderen op die gewelddadige uitbuitingssituaties zijn ontvlucht. Het is kwetsbaar werk, maar tegelijk worden autoriteiten zenuwachtig als zuster Eustochia zich ergens mee bemoeit.

Vincent Hermans en Piet Bots hadden elk een brief geschreven, gericht aan twee religieuzen die in 1937 en 1938 in China vermoord werden. De franciscaanse pater Jan van Heel en bisschop Frans

Schravenmonument in de kerk van Broekhuizen (L) van Jan Haen C.S.S.R

Schraven en zijn metgezellen probeerden de vrouwen die een toevlucht gezocht hadden bij hun missiepost, te beschermen tegen het Japanse leger dat vrouwen opeiste voor hun soldaten. Ze moesten dit met hun leven bekopen: wraak voor het gezichtsverlies van de Japanners. Het laatste verhaal was van Maria Meinorah. In het Jeannette Noëlhuis worden ongedocumenteerde vluchtelingen opgevangen, onder wie vrouwen en meisjes en hun kinderen. Maria is soms ontroerd, door de zorg die de vrouwen ook voor de kinderen hebben die door verkrachting zijn verwekt. En de onontkoombaarheid van seksueel geweld onderweg ... iemand nam de prikpil zodat ze niet zwanger zou raken.

Gerechtigheid

Franck Ploum leidde de viering en hield een overweging bij het verhaal van Susanna en de oudsten in Daniël 13. Hij vroeg aandacht ervoor dat – ook al wordt Susanna vrijgesproken – in het proces alleen de stem van mannen telde. Hij illustreerde dat met een fabel uit Zuid-Afrika die tegelijk bitter en grappig was: het proces tussen de eend en de vos die volgens zichzelf het recht heeft haar op te eten. Als ze in de rechtbank zijn, ziet de eend dat alle rechters vossen zijn.

Zuster Medyllyn achter de lessenaar

Ontroerend was het slotstatement, waarbij kerkgangers elkaars schouder aanraakten en samen uitspraken:

‘Ik wil werken aan een wereld waarin vrouwen niet langer onderdrukt worden, waarin vrouwen en meisjes alle kans van leven en ontwikkeling hebben. Ik wil mijn ogen en mijn oren openhouden zodat ik kan horen wat vrouwen misschien niet zeggen durven. Ik wil zo veel vertrouwen uitstralen dat wie gekwetst is en getraumatiseerd bij mij kan bijkomen. Ik wil meewerken aan een wereld waarin gerechtigheid een grote stroom is waaraan alle mensen, alle volken, alle mensen hun eigen belangen ondergeschikt maken. Ik wil de echo zijn van wat vrouwen vertellen willen: hun visie, hun dromen, hun kracht, hun hoop en wat ze te bieden hebben, hun verlangens, hun angsten en verdriet, hun berusting, hun woede en hun vasthoudendheid. Ik vraag om zegen dat ik dit kan volbrengen.’

Overleg met de bisschop

Op 9 november had een delegatie van het Netwerk een gesprek met de bisschop-referent Vrouw en Kerk, Mgr. De Korte. Hij denkt actief mee over het bereik van het Netwerk en over praktische zaken. Er is van gedachten gewisseld over de aandachtspunten en uitkomsten van de congresdag en over de politieke situatie in Pakistan naar aanleiding van de situatie rond Asia Bibi. De volgende bijeenkomst is 22 maart 2019.

Vrouwen in de kerk maken het verschil

Algemene Assemblee en Studiedagen van Andante 24–29 april 2019 in Snagov (Roemenië)

Het woord *ekklesia* betekende oorspronkelijk de politieke vergadering van burgers in de oude Griekse stadsstaat. Vanaf het begin bestond de gemeenschap die zich verzamelde rond de eerste apostelen, geroepen uit de wereld en tot God, uit zowel vrouwen als mannen. De Studiedagen willen vrouwen ondersteunen en stimuleren om ervaren en deskundige leden van hun kerk te zijn.

Sprekers zijn Regina Heyder (Duitsland), Tina Beattie (Verenigd Koninkrijk), Chantal Götz (Liechtenstein), Marta Bodo en Boroka Beke (Roemenië). De workshops gaan over spiritualiteit, leren praktische vaardigheden aan en bieden natuurlijk veel gelegenheid om te delen met elkaar. Zondag is er een excursie naar Brasov, een stad die bekend is om haar zwarte kerk.

Taal: Engels, Frans en Duits.

Aanmelden: www.andante-europa.net

Kosten: € 350 voor lidorganisaties en Vrienden van Andante, niet-leden € 450, voor overnachting in 2-persoonskamer, maaltijden, koffie, thee, lezingen, vertaling, excursie; exclusief vervoer van / naar het vliegveld (€ 20 retour).

Plaats: Manastirea Printilor Carmelitani Desculti

Informatie:

joanne.seldenrath@andante-europa.net

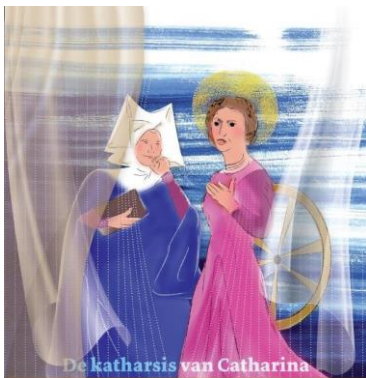
Een van de mozaïeken in de prachtige kerk die bij het klooster hoort

De katharsis van Catharina

Onder deze titel vond op 23 november de laatste Catharinadag plaats. Het werd een middag met een enigszins weemoedige terugblik op alle thema's van de voorgaande jaren.

Lilianne Ploumen, oud-minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en nu Tweede Kamerlid (PvdA) haalde herinneringen op aan haar 'tante zusters', het vele goede dat religieuzen en andere katholieke vrouwen, dus leken, de maatschappij en de kerk, hebben gebracht. Zij gaf echter ook voorbeelden van krachtige vrouwen van nu die in gevaarvolle omstandigheden moedig stand houden ondanks fysiek, verbaal en psychisch geweld.

Net als bij de congresdag van het Netwerk Katholieke Vrouwen op 6 oktober sprak José Sanders (hoogleraar Narratieve Communicatie) over het gevoel van ongemak wanneer zij, net als vele andere katholieken, op haar werk of elders wordt aangesproken op haar katholiek-zijn. Zij vertelt over haar jaarlijks verblijf in een benedictijner klooster, haar gesprekken met de zusters, de rust die zij er vindt en de kracht om verder te gaan.

Emerita hoogleraar Religie en Gender (Radboud Universiteit Nijmegen) Maaïke de Haardt vroeg zich af of we het einde van een tijdperk beleven, het einde van religieus-politiek engagement. Zij

wees op de invloed van het autoritair en populistisch optreden van nogal wat politieke leiders van vandaag: Trump in de Verenigde Staten, Bolsonaro in Brazilië met hun seksistisch en racistisch taalgebruik. Tegelijkertijd ziet zij ook tekenen van hoop, bijvoorbeeld onder de jonge vrouwen die massaal de straat opgaan om te protesteren.

In de discussie met de zaal bleek dat velen nogal pessimistisch waren over hoe het verder moet gaan met vrouwenrechten in het algemeen en in de kerk in het bijzonder. José Sanders wees er op dat de kerk in een liminale fase verkeert. Aan het eind daarvan is er een andere kerk waar vrouwen volop hun plaats hebben. Alle drie de sprekers zagen tekenen van hoop bij jonge mensen, hun studentes. Maaïke roept de aanwezigen op de waakzaamheid echter niet te laten verslappen: 'Er is een ware 'genderhetze' aan de gang, ook binnen en vanuit de kerk. Kracht, solidariteit is nodig,' zegt zij – opdat wij ons gedragen weten.

Catharina van Siena

De Catharinadag was genoemd naar de heilige Catharina van Siena (1347–1380).

Catharina betrok tussen haar zestiende en negentiende levensjaar een kluis in de werkplaats van haar vader. Mensen kwamen naar haar toe om naar haar te luisteren en te helpen met haar werk: voedsel en kleding verzamelen voor de allerarmsten, gevangenen bezoeken en mensen met besmettelijke ziekten verplegen.

Ze begon zich te bemoeien met de politiek en regelede dat paus Gregorius XI zijn hof in Avignon weer naar Rome verplaatste.

Ze schreef gebeden, brieven en de *Dialogo van de goddelijke voorzienigheid*.

In 1970 verhef paus Paulus VI haar tot kerklerares.

Wetenswaardig

Nederlandse
Vrouwen Raad

Nederlandse Vrouwen Raad 120 jaar

Onder de titel 'Feminext – vrouw van de toekomst' heeft de NVR voor dit jubileum een programma samengesteld met onder andere Marianne Verhoeven (hoofd-redacteur *OPZIJ*), Cocky Booij (directeur VHTO), Clarice Gargard (VN Vrouwenvertegenwoordiger 2019), Soundos El Ahmadi (cabaretier), Jacqueline Prins (directeur Emancipatie OCW) en Mariëtte Hamer (voorzitter SER).
Plaats en tijd: Gebouw van KPMG, Laan van Langerhuize 1 in Amstelveen, 14 december 2018, 10.00–16.00 uur.

www.nederlandsevrouwenraad.nl

Oefenen in wachten

Meditatiecyclus over loslaten en oefenen. Vanuit de stilte toegroeien naar Kerstmis.
Begeleiding: Marian Geurtsen.
30 november, 7, 14 en 21 december, 10.00–11.30u

De weg naar binnen

Sacrale dansdag. Met muziek, beweging en vergezeld door anderen je eigen weg naar binnen gaan, is er een mooiere manier om de winterinkeer helemaal te doorvoelen? Begeleiding: Hilde Debacker.
8 december, 10.30–16.30u

Zoektocht naar een betekenisvol leven

Inspiratiedag met de Theologe des Vaderlands 2018, Claartje Kruijff. 15 december, 11.00–16.00u

Midwinterviering

Een middag met meditatie, contemplatie, sacrale dans en een eigentijdse viering. Daarna is er ruimte om na te praten bij een glas warme chocolade of glühwein. Begeleiding: Marian Geurtsen, Hilde Debacker en Rachelle van Andel.

21 december, 14.00–17.00u

Graag van tevoren aanmelden. Tenzij anders vermeld zijn de activiteiten in het Graalhuis, Nieuwegracht 51, 3512 LE Utrecht; (030) 23 33 640; degraal@planet.nl; www.degraalbeweging.nl

PIUS ALMANAK

Kerk in de publieke ruimte

Eerste Pius Lezing door Wim van de Donk, commissaris van de koning in Noord-Brabant. Op de lezing wordt gereageerd vanuit kerkelijk-bestuurlijke hoek door Arjan Bultsma, vicaris van het bisdom Groningen-Leeuwarden en vanuit pastoraal-communicatief perspectief door Laetitia van der Lans van de Zalige Zalm, een faciliterend bedrijf voor onder meer kerkbladen. De leiding is in handen van Leo Fijen, directeur van Adveniat.

Ook wordt de nieuwe editie van de Pius Almanak gepresenteerd. *Plaats en tijd:* Paaskerk te Baarn, 30 november, 15.30 uur *Aanmelden:* info@adveniat.nl

Ik Maria van Gelre

Tot en met 6 januari 2019 is er een tentoonstelling over het gebedenboek van Maria van Gelre. Maria van Gelre was een middeleeuwse vorstin en ‘powervrouw’.

Aan de hand van miniaturen en handschriften, schilderkunst en sculpturen, textiel en sieraden en uiteraard haar prachtige gebedenboek wordt haar boeiende levensreis verteld.

Museum Het Valkhof, Kelfkensbos 59, 6511 TB Nijmegen www.museumhetvalkhof.nl

1001 vrouwen

Samen met Els Kloek presenteert het Amsterdam Museum bijna tweehonderd bekende en minder bekende vrouwen die, ieder op hun eigen manier, een rol hebben gespeeld in de twintigste eeuw. De tentoonstelling is uiterst actueel: ook vandaag de dag zijn mogelijkheden en hindernissen voor vrouwen onderwerp van gesprek. T/m 10 maart 2019.

Amsterdam Museum, Kalverstraat 92, 1012 PH Amsterdam www.amsterdammuseum.nl

My Human Rights Hero

Tentoonstelling ter gelegenheid van 70 jaar Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Op 10 december 1948 werden de belangrijkste mensenrechten door de internationale gemeenschap vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM). Wereldwijd zetten talloze mensen zich in om mensen-

rechten te realiseren, voor zichzelf en voor anderen.

Wie zijn deze mensenrechten-verdedigers? Wat doen ze en hoe werden en blijven zij geïnspireerd? Wij vroegen het aan zeven inspirerende mensen, elk met een band met Den Haag, maar met uiteenlopende achtergronden en bezigheden.

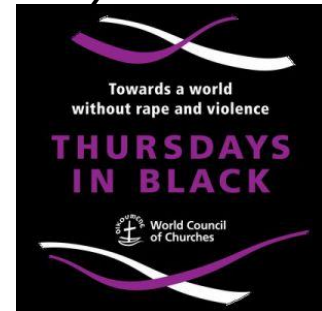
Kunstenaar Julia Brants verbeeldde hun antwoorden aan de hand van unieke portretten gemaakt door fotograaf Gregor Servais.

My Human Rights Hero is een initiatief van mensenrechten-organisatie Justice and Peace Netherlands in samenwerking met Het Nutshuis, Netherlands Helsinki Committee, Kinder- en Jongerenrechtswinkel Den Haag, NJCM – Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten en Fonds 1818.

De tentoonstelling wordt officieel geopend op 10 december 2018, 16.00 uur en is te bezichtigen tot 2 februari.

Het Nutshuis, Riviervismarkt 5, 2513 AM Den Haag www.justiceandpeace.nl

Thursdays in black

De Wereldraad van kerken nodigt mensen uit om iedere donderdag in het zwart gekleed te gaan om solidair op te treden tegen verkrachting en seksueel geweld tegen vrouwen, kinderen en mannen. Deze campagne blijft nodig, ook in onze kerken en geloofsgemeenschappen, omdat er te veel vrouwen, kinderen en mannen slachtoffer worden van seksueel misbruik en seksueel geweld.

www.raadvankerken.nl